

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки та безпеки підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

проф. Гаврилюк С.В. _____

«_____» _____ 2013 р.

Стратегічне управління підприємством

Робоча програма

нормативної навчальної дисципліни

підготовки магістра

спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства

(за видами економічної діяльності)»

Луцьк – 2013

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» для студентів спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»

“23” серпня 2013 р. – 19 с.

Розробник: Сак Т. В., к.е.н., доцент кафедри економіки і безпеки підприємства

Рецензент: Білецька К. В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки та безпеки підприємства

протокол № 1 від 29.08.2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Ліпич Л. Г.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 1 від 04.09.2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту _____ (Бегун С. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2013 р.

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» складена відповідно до освітньо-професійної програми для галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» та навчального плану підготовки магістрів спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства» (за видами економічної діяльності).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси обґрунтування, прийняття та реалізації стратегічних рішень.

Міждисциплінарні зв'язки: економіка підприємства, маркетинг, менеджмент, планування діяльності підприємства, стратегія підприємства, внутрішній економічний механізм підприємства, управління потенціалом підприємства.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи стратегічного управління підприємством.

Змістовий модуль 2. Особливості реалізації стратегій підприємства.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 4	0305 «Економіка та підприємництво»	денна форма навчання
Модулів: 2		нормативна
Змістових модулів: 2	8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»	Рік підготовки: 1
ІНДЗ: є		Семестр: 1
Загальна кількість годин: 144		Лекції: 14 год.
Тижневих годин		Практичні: 28 год.
Аудиторних: 3	Магістр	Самостійна робота: 62 год.
самостійної роботи: 3		Індивідуальна робота: 40 год.
індивідуальної роботи: 2		Форма контролю: <u>екзамен</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємством» є надання знань про сутність і особливості стратегічного управління на підприємстві, формування вмінь та навичок використання методологічного апарату та методичного інструментарію розробки стратегічного плану підприємства та організаційного забезпечення його виконання.

Завданнями даної дисципліни є:

- розкриття основних понять теорії стратегічного управління підприємством;

- визначення сутності та методологічних основ стратегічного управління підприємством;

- вивчення теоретичних засад управління змінами, методів аналізу ресурсів і компетенцій підприємства;

- набуття навичок аналізу і розвитку організаційної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві.

- навчання студентів виявленню законів та закономірностей в процесі стратегічного управління підприємством, використання нормативно-правових документів в сфері управління підприємством.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати основні категорії теорії стратегічного управління, методичні основи проведення стратегічного аналізу та оцінки стратегічного потенціалу підприємства, види стратегій підприємства та їх особливості; інструментарій оцінки альтернативних стратегічних варіантів та обґрунтування найбільш доцільної стратегії, методи стратегічного планування.

вміти оцінити зовнішнє оточення підприємства та виявити його загрози та можливості, оцінити поточний стан та перспективу розвитку підприємства та дослідити його сильні і слабкі сторони; розробити альтернативні варіанти розвитку підприємства; обґрунтувати найбільш доцільні варіанти розвитку підприємства та сформулювати його стратегію; розробити організаційне забезпечення реалізації обраної стратегії, а також створення системи

стратегічного управління та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи стратегічного управління підприємством

Тема 1. Загальні основи управління стратегічними змінами

Стратегічний аспект в управлінні підприємством. Роль і вигоди стратегічного управління. Система стратегічного управління. Принципи управління стратегічними змінами. Причини та сутність бар'єрів в управлінні стратегічними змінами. Підходи до подолання бар'єрів. Сутність стратегічних змін та їх роль в управлінському процесі. Класифікація та характеристики стратегічних змін.

Тема 2. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.

Стратегічне управління як реалізація цільового підходу. Економічна сутність стратегічних змін в управлінні підприємством. Інструментарій реалізації стратегічних змін на підприємстві. Визначення рівня стратегічних змін. Механізм та послідовність здійснення стратегічних змін.

Тема 3. Етапи реалізації стратегії підприємства

Управління реалізацією стратегії. Сутність реалізації стратегії підприємства. Зміст завдань управління стратегічними змінами на підприємстві в умовах переходу до ринкового середовища. Мобілізація потенціалу для виконання стратегії. Вплив особливостей підприємств на хід стратегічних змін. Характеристики стратегічно орієнтованого підприємства. Необхідні умови реалізації стратегії. Етапи реалізації стратегії підприємств.

Тема 4. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін

Поняття про базис стратегічних змін. Структурні елементи бази стратегічних змін. Характеристика базису для проведення стратегічних змін. Принципи формування базису для проведення стратегічних змін. Матеріально-технічна основа стратегічних змін. Роль трудового потенціалу при проведенні

стратегічних змін. Необхідність формування стратегічного мислення менеджерів. Забезпечення ресурсами структурних підрозділів. Делегування повноважень керівниками.

Тема 5. Когнітивність як передумова стратегічного розвитку підприємства

Поняття когнітивності в теорії систем. Значення та сутність когнітивності в системі стратегічних змін. Характеристика системи соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління. Аналіз «поля сил» як основа для забезпечення стратегічного організаційного розвитку. Забезпечення стратегічного організаційного розвитку за допомогою влади. Забезпечення стратегічного організаційного розвитку на основі навчання та мотивації.

Змістовий модуль 2. Особливості реалізації стратегій підприємства

Тема 6. Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації

Етапи життєвого циклу організації. Характерні риси розвитку організації на стадіях народження, дитинства, отрочтва, ранньої зрілості, розквіту сил, повної зрілості, старіння, відновлення. Менеджмент на різних стадіях життєвого циклу підприємства. Залежність цілей підприємства від стадії його життєвого циклу. Особливості організації процесу стратегічного планування в умовах диверсифікації підприємств. Конкурентний статус фірми і стратегічні капіталовкладення. Основні види загальних стратегій. Моделі і методи розробки загальних стратегій. Загальноконкурентні стратегії. Продуктово-товарні стратегії для окремих стратегічних зон господарювання.

Тема 7. Функціональні стратегії в процесі реалізації стратегічних змін

Корпоративні стратегії. Аналіз бізнес-портфелю фірми (портфельний аналіз) та загальні принципи його побудови. Стратегія маркетингу як одна із провідних функціональних стратегій розвитку підприємства. Основні підходи до планування стратегії маркетингу. Фінансова стратегія. Інноваційна стратегія. Стратегія виробництва. Соціальна стратегія та її задачі. Стратегія розвитку кадрового потенціалу. Стратегія організаційних змін. Екологічна стратегія. Розвиток корпоративної стратегії.

Тема 8. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві

Роль організаційного потенціалу у проведенні стратегічних змін на підприємстві. Характеристика організаційних структур управління стратегічного типу. Формування організаційних структур управління стратегічного типу. Характеристика організаційних структур залежно від етапів «життєвого циклу» та специфіки оточення підприємства.

Тема 9. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством

Стратегія і структура: характеристика взаємозв'язку. Вплив організаційних структур на впровадження стратегічних змін. Типи і відмінності реакції організаційних структур управління на зміни в зовнішньому середовищі. Загальна характеристика основних етапів процесу організаційного проектування.

Тема 10. Організаційна культура та управління стратегічними змінами

Сутність організаційної культури організації. Характеристика організаційної культури організації. Основні елементи організаційної культури організації. Особливості організаційної культури як фактора внутрішнього середовища організації. Вплив організаційної культури на управління стратегічними змінами підприємств.

Тема 11. Учасники процесу впровадження стратегічних змін

Учасник процесу впровадження стратегічних змін. Форми, методи та інструменти учасників впровадження стратегічних змін. Система стратегічного контролінгу. Сутність, роль та функціонування підсистеми фінансово-економічного забезпечення стратегічного управління. Характеристика системи соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Інд.	Сам.роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи стратегічного управління підприємством					
Тема 1. Загальні основи управління стратегічними змінами	13	1	2	4	6
Тема 2. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін	11	1	2	4	4
Тема 3. Етапи реалізації стратегії підприємств	16	2	4	4	6
Тема 4. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін	14	2	2	4	6
Тема 5. Когнітивність як передумова стратегічного розвитку підприємства	12	-	2	4	6
Разом за змістовим модулем 1	66	6	12	20	28
Змістовий модуль 2. Особливості реалізації стратегій підприємства					
Тема 6. Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації	16	2	4	4	6
Тема 7. Функціональні стратегії в процесі реалізації стратегічних змін	16	2	4	4	6
Тема 8. Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві	11	1	2	4	4
Тема 9. Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством	13	1	2	4	6
Тема 10. Організаційна культура та управління стратегічними змінами	11	1	2	2	6
Тема 11. Учасники процесу впровадження стратегічних змін	11	1	2	2	6
Разом за змістовим модулем 2	62	8	16	20	34
Усього годин	144	14	28	40	62

5. Теми практичних занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Загальні основи управління стратегічними змінами	2
2	Визначення рівня та послідовності стратегічних змін	2
3	Етапи реалізації стратегії підприємств	4
4	Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін	2
5	Когнітивність як передумова стратегічного розвитку підприємства	2
6	Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації	4
7	Функціональні стратегії в процесі реалізації стратегічних змін	4
8	Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві	2
9	Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством	2
10	Організаційна культура та управління стратегічними змінами	2
11	Учасники процесу впровадження стратегічних змін	2
	Разом	28

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Загальні основи управління стратегічними змінами	6
2	Визначення рівня та послідовності стратегічних змін	4
3	Етапи реалізації стратегії підприємств	6
4	Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін	6
5	Когнітивність як передумова стратегічного розвитку підприємства	6
6	Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації	6
7	Функціональні стратегії в процесі реалізації стратегічних змін	6
8	Організаційні аспекти проведення змін на підприємстві	4
9	Взаємозв'язок стратегії та організаційної структури управління підприємством	6
10	Організаційна культура та управління стратегічними змінами	6
11	Учасники процесу впровадження стратегічних змін	6
	Разом	62

7. Індивідуальні завдання

В процесі викладання дисципліни передбачено виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Метою ІНДЗ є поглиблення теоретичних знань студентів з дисципліни, набуття практичних навичок формування стратегій підприємств. Завданням передбачене проведення комплексного стратегічного аналізу, обґрунтування «стратегічного набору» підприємства, формування стратегічного плану підприємства.

Нижче представлено схему, за якою має проходити викладення матеріалу обґрунтування стратегій підприємства.

1. Загальна характеристика підприємства.
2. Аналіз зовнішнього середовища підприємства.
3. Аналіз внутрішнього середовища підприємства.
4. SWOT-аналіз підприємства.
5. Формулювання та/або аналіз місії та цілей компанії. Побудова «дерева цілей».
6. Система стратегій підприємства.
7. План стратегічних заходів підприємства.
8. Оцінка профілю організаційної культури підприємства.

8. Методи навчання

У початковому процесі застосовують: лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН; практичні заняття; самостійну та індивідуальну роботу студентів; виконання індивідуального науково-дослідного завдання; диспути, дискусії та інші форми навчання. Методики викладання – проблемна та модульно-рейтингова системи навчання.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії.

Перелік питань до екзамену

1. Стратегічний аспект в управлінні підприємством.
2. Роль і вигоди стратегічного управління.
3. Система стратегічного управління.
4. Принципи управління стратегічними змінами. Причини та сутність бар'єрів в управлінні стратегічними змінами.
5. Підходи до подолання бар'єрів.
6. Сутність стратегічних змін та їх роль в управлінському процесі.
7. Класифікація та характеристики стратегічних змін.
8. Стратегічне управління як реалізація цільового підходу.
9. Економічна сутність стратегічних змін в управлінні підприємством.
10. Інструментарій реалізації стратегічних змін на підприємстві.
11. Визначення рівня стратегічних змін.
12. Механізм та послідовність здійснення стратегічних змін.
13. Управління реалізацією стратегії.
14. Сутність реалізації стратегії підприємства.
15. Зміст завдань управління стратегічними змінами на підприємстві в умовах переходу до ринкового середовища.
16. Мобілізація потенціалу для виконання стратегії.
17. Вплив особливостей підприємств на хід стратегічних змін.
18. Характеристики стратегічно орієнтованого підприємства.
19. Необхідні умови реалізації стратегії.
20. Етапи реалізації стратегії підприємств.
21. Поняття про базис стратегічних змін.
22. Структурні елементи бази стратегічних змін.
23. Характеристика базису для проведення стратегічних змін.
24. Принципи формування базису для проведення стратегічних змін.

25. Матеріально-технічна основа стратегічних змін.
26. Роль трудового потенціалу при проведенні стратегічних змін.
27. Необхідність формування стратегічного мислення менеджерів.
28. Забезпечення ресурсами структурних підрозділів.
29. Поняття когнітивності в теорії систем.
30. Значення та сутність когнітивності в системі стратегічних змін.
31. Характеристика системи соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління.
32. Аналіз «поля сил» як основа для забезпечення стратегічного організаційного розвитку.
33. Забезпечення стратегічного організаційного розвитку за допомогою влади.
34. Забезпечення стратегічного організаційного розвитку на основі навчання та мотивації.
35. Етапи життєвого циклу організації.
36. Характерні риси розвитку організації на різних стадіях життєвого циклу.
37. Менеджмент на різних стадіях життєвого циклу підприємства.
38. Залежність цілей підприємства від стадії його життєвого циклу.
39. Особливості організації процесу стратегічного планування в умовах диверсифікації підприємств.
40. Конкурентний статус фірми і стратегічні капіталовкладення.
41. Основні види загальних стратегій.
42. Моделі і методи розробки загальних стратегій.
43. Загально конкурентні стратегії.
44. Продуктово-товарні стратегії для окремих стратегічних зон господарювання.
45. Корпоративні стратегії.
46. Сутність та призначення функціональних стратегій.
47. Організація розробки функціональних стратегій.
48. Типи функціональних стратегій і їхня загальна характеристика.

49. Аналіз бізнес-портфелю фірми (портфельний аналіз) та загальні принципи його побудови.
50. Матриця Бостонської консультаційної групи «зростання – частка ринку».
51. Матриця «McKinsey» – «General Electric».
52. Модель портфельного аналізу методом «Shell» – DPM.
53. Стратегія маркетингу як одна із провідних функціональних стратегій розвитку підприємства.
54. Основні підходи до планування стратегії маркетингу.
55. Фінансова стратегія.
56. Інноваційна стратегія.
57. Стратегія виробництва.
58. Соціальна стратегія та її задачі.
59. Стратегія розвитку кадрового потенціалу.
60. Стратегія організаційних змін.
61. Екологічна стратегія.
62. Розвиток корпоративної стратегії.
63. Роль організаційного потенціалу у проведенні стратегічних змін на підприємстві.
64. Характеристика організаційних структур управління стратегічного типу.
65. Формування організаційних структур управління стратегічного типу.
66. Характеристика організаційних структур залежно від етапів «життєвого циклу» та специфіки оточення підприємства.
67. Стратегія і структура: характеристика взаємозв'язку.
68. Вплив організаційних структур на впровадження стратегічних змін.
69. Типи і відмінності реакції організаційних структур управління на зміни в зовнішньому середовищі.
70. Загальна характеристика основних етапів процесу організаційного проектування.
71. Сутність організаційної культури організації.

72. Характеристика організаційної культури організації.
73. Основні елементи організаційної культури організації.
74. Особливості організаційної культури як фактора внутрішнього середовища організації.
75. Вплив організаційної культури на управління стратегічними змінами підприємств.
76. Учасник процесу впровадження стратегічних змін.
77. Форми, методи та інструменти учасників впровадження стратегічних змін.
78. Система стратегічного контролінгу.
79. Сутність, роль та функціонування підсистеми фінансово-економічного забезпечення стратегічного управління.
80. Характеристика системи соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, розв'язування задач та ситуаційних вправ, письмові роботи, контрольні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ, тестові завдання, робота з кейсами, екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова оцінка (за 100-бальною шкалою) визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів та поточне опитування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- оцінки за екзамен (максимум 60 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за виконання тестових завдань).

Таблиця 5

Поточний контроль (max = 40 балів)												Підсумковий контроль (max = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1											Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						ІНДЗ	Екзамен	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	10	60	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 -74	D	Задовільно
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

12. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Стратегічне управління підприємством» студентами денної та заочної форм навчання спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» / Шостак Л.В. – ВНУ ім. Лесі Українки, 2012.

2. Методичні рекомендації щодо практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи з дисципліни «Стратегічне управління підприємством» студентами денної та заочної форм навчання спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» / Шостак Л.В. – ВНУ ім. Лесі Українки, 2012.

13. Список джерел

1. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф / Пер. с англ. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
3. Антошкіна Л. І. Стратегічний менеджмент: [навч. посіб] / Л. І. Антошкіна, В. І. Амелькін. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 288 с.
4. Афанасьєв М. В. Стратегія підприємства : [навч. посіб] / М. В. Афанасьєв, Г. О. Селезньова / Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2007. – 272 с.
5. Балабанова Л.В. Маркетингове управління конкуренто-спроможністю підприємств: стратегічний підхід / Л. В. Балабанова, В.В. Холод ; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. – 294 с.
6. Березін О. В. Стратегія підприємства : [навч. посіб] / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – К.: Ліра-К, 2010. – 224 с.
7. Виханский О. С. Стратегическое управление. / О. С. Виханский. – М.: Издательство МГУ, 1995. – 483 с.
8. Востряков О. В. Стратегічний процес на підприємстві: [навч. посіб.] / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – К. : КНЕУ, 2009. – 313 с.
9. Галушка З. І. Стратегічний менеджмент : [навч. посіб] / З. І. Галушка, І. Ф. Комарницький ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – 248 с.
10. Гевлич Л. Л. Стратегічна діагностика підприємства : [монографія] / Л. Л. Гевлич. – Донецьк : ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2007. – 199 с.
11. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: [навч. посіб] / П. Л. Гордієнко. – К.: Алерта, 2006. – 404 с.
12. Довбня С. Б. Стратегія підприємства. Частина 1: [навч. посіб] / С. Б. Довбня, А. О. Найдовська, М. М. Хитько. – Дніпропетровськ: НМетаАУ, 2011. – 71 с.
13. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.

14. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / Ліпич Л. Г., Буняк Н. М., Загоруйко В. Л. та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. – 492 с.
15. Іванов Ю. Б. Стратегія підприємства: [підручник] / Ю. Б. Іванов та ін. ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2009. – 560 с.
16. Клівець П. Г. Стратегія підприємства: [навч. посіб] / П. Г. Клівець. – К. : Академвидав, 2007. – 320 с.
17. Мартиненко М. М. Стратегічний менеджмент : [підручник] / М. М. Мартиненко, І. А. Ігнат'єва. – К. : Каравела, 2006. – 320 с.
18. Минчинська І. В. Стратегія підприємства : [курс лекцій] / І. В. Минчинська ; Державна податкова адміністрація України, Національна академія держ. податкової служби України. – Ірпінь : 2006. – 314 с.
19. Міщенко А. П. Стратегічне управління: [навч. посіб] А. П. Міщенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 336 с.
20. Оберемчук В. Ф. Стратегія підприємства : [короткий курс лекцій] / В. Ф. Оберемчук ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2000. – 127 с.
21. Порохня В. М. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / Порохня В. М., Безземельна Т. О., Кравченко Т. А. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
22. Савченко В. Д. Стратегія підприємства : [навч. посіб] / В. Д. Савченко та ін. ; Харківський національний аграрний ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х., 2004. – 206 с.
23. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: [підручник] / М. Г. Саєнко. – Тернопіль: “Економічна думка”. – 2006. – 390 с.
24. Селезньова Г. О. Стратегія підприємства: [навч. посіб]/ Г. О. Селезньова; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 240 с.

25.Сладкевич В. П. Стратегічний менеджмент організацій [підручник] / В. П. Сладкевич ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : Персонал, 2008. – 495 с.

26.Стратегічне управління підприємством: бізнес-курс : [навч. посіб.] / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – К.: КНЕУ, 2012.

27.Таран О. М. Стратегічне управління : [навч. посіб] / О. М. Таран. – Харків : Вид-во Харк. нац. аграр. ун-та, 2004. – 145 с.

28.Тищенко О.М. Стратегія підприємства : [конспект лекцій] / О. М. Тищенко, Т. М. Чечетова-Терашвілі, О.В. Ревенко; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 144 с.

29.Тридід О. М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства : [монографія] / О. М. Тридід. – Харків : Вид-во ХДЕУ, 2002. – 364 с.

30.Шершньова З. Є. Стратегічне управління: [підручник] / З. Є. Шершньова. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

1. Верховна Рада – www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
3. Міністерство економіки – www.me.gov.ua
4. Міністерство праці та соціальної політики – www.mlsp.kiev.ua
5. Міністерство фінансів – www.minfin.gov.ua
6. Міністерство промислової політики – www.industry.gov.ua
7. Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua
8. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua
9. Державна податкова адміністрація – www.sta.gov.ua
10. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.
11. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>
12. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>
13. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua
14. Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>
15. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>
16. Українська асоціація інвестиційного бізнесу – <http://www.uaib.com.ua/>

17. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>
18. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>
19. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>
20. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>
21. Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>
22. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbu.gov.ua
23. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/
24. «Голос України» Газета Верховної Ради України – www.uamedia.visti.net/golos

ЗАРУБІЖНІ ТА МІЖНАРОДНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

1. Аналитический центр «Онлайн Россия» – <http://www.ancentr.ru>
2. Бюро экономического анализа (Россия) – <http://www.beafnd.org/russian>
3. Экспертный институт (Россия) – <http://www.exin.ru>
4. Институт мировой экономики и международных отношений – www.isn.rsu.ru/imemo/index2.htm
5. Світовий банк – <http://www.worldbank.org/>
6. Європейська комісія (EU) – <http://www.europa.eu.int/>
7. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC); Ukrainian Economic Trends - <http://www.ueplac.kiev.ua/>
8. Світові Web-ресурси з економіки, Steve Gardner, Baylor University – hsb.baylor.edu/html/gardner/RESORS.HTM
9. Centre for Social and Economic Research (CASE) – <http://www.case.com.pl/indexen.html>
10. Український медіа-сервер (ЗМІ - преса, радіо, телебачення, органи законодавчої та виконавчої влади) – <http://www.vlada.kiev.ua/usm>